

24.6.2010

Liikenne- ja viestintäministeriö

Lausuntopyyntö

VIESTINTÄMARKKINALAIN YMS. MUUTOSEHDOTUKSET

Elisa Oyj (Elisa) kiittää mahdollisuudesta kommentoida viestintämarkkinalain yms. muutosehdotuksia. Elisa lausuu asiasta jäljempänä seuraavaa ja lisäksi Elisa viittaa asiassa aiemmin antamaansa lausuntoon.

Liittymän maksaminen osamaksulla (60 a §)

Suomessa telemarkkinoilla ei tyypillisesti ole ollut mahdollisuutta maksaa palveluita osamaksulla. Telepalvelumaksut ovat asiakkaan kannalta olleet kohtuullisella tasolla, joten erityistä asiakastarvetta osamaksuun ei ole ilmennyt. Myös kytkykauppasäätely on mahdollistanut kalliimman päätelaitteen hankinnan kohtuullisella kuukausittaisella maksuerällä.

Säännöstä perustellaan yleispalveludirektiivin vaatimuksilla. Direktiivin mukaan jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kansalliset sääntelyviranomaiset voivat vaatia nimettyjä yrityksiä tarjoamaan kuluttajille mahdollisuuden maksaa yleisen puhelinverkon liittymämaksut maksuerinä.

Uusi velvoite aiheuttaisi teleyrityksille kustannuksia ja mahdollisia tietojärjestelmämuutoksia uusien laskutustapojen vuoksi. Elisa ei kannata ehdotusta. Mikäli säännös katsotaan välttämättömäksi, sitä ei tule säätää lakitasoisena vaan antaa Viestintävirastolle oikeus määrätä velvoite tarvittaessa. Velvoite tulee hallituksen esityksen perusteissa mainituin tavoin rajata koskemaan vain kertaluonteista liittymismaksua eikä muita viestintäpalveluiden käyttöön perustuvia maksuja.

Käyttäjän oikeus valita viestintäpalvelun tarjoaja (69 a §)

Elisan saaman tiedon mukaan säännöksen sisältö on täsmentynyt lausunnolle lähetetyistä versioista. Tämän vuoksi Elisa ottaa kantaa sääntelyyn tarpeeseen vain yleisellä tasolla.

Elisa pitää ehdotusta kannatettavana, koska käyttäjän oikeus valita viestintäpalvelun tarjoaja lisää toiminnan läpinäkyvyyttä ja loppuasiakkaiden valinnanmahdollisuuksia. Säännös edellyttää kuitenkin tiettyjä täsmennyksiä.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a lowercase, sans-serif font. The letter 'i' has a dot above it. The logo is rendered in a dark grey color with a subtle texture.

24.6.2010

Nykyisin liittymien sekä palveluiden toteuttaminen edellyttää kiinteistöihin tuotavaa tekniikkaa. Esimerkiksi kiinteään verkon liittymiä ei enää toteuteta yksittäisellä talokaapelilla vaan operaattorit tuovat oman infransa kiinteistöön asti. Sisäverkon tulee olla kaikkien operaattorien käytettävissä eli rakennuttaja, taloyhtiö tai vuokrayhtiö ei saa sopimuksellisesti tai teknisesti estää kilpailevien operaattorien pääsyä sisäverkkoon. Pelkkää sisäjohtoverkkoa koskevat säännökset eivät ole kuitenkaan enää riittäviä. Operaattoreilla tulee olla tasapuolinen mahdollisuus tuoda kiinteistöön infransa (kuten esimerkiksi kuitu) sekä liittymien ja palveluiden vaatimat aktiivilaitteet.

Elisa pitää tärkeänä, että sääntely koskee myös alueverkkoja, missä ns. palveluyhtiö pakottaa alueelle rakentavat rakennuttajat/taloyhtiöt/vuokrayhtiöt liittymään rakentamaansa kuituverkkoon ja tarjoaa kaikille alueen asukkaille laajakaistapalvelut laskuttaen taloyhtiöt/vuokrayhtiötä. Kyseinen palveluyhtiö antaa tyypillisesti verkon operoinnin sekä palvelutarjonnan yhdelle operaattorille. Koska palveluyhtiöllä on oma verkkonsa ja se "pakkotarjoaa" kaikkiin asuntoihin laajakaistaliittymän, operaattoreiden kiinnostus oman verkon tai palveluiden toteuttamiseen alueella on olematon. Näin kyseinen malli käytännössä estää kilpailun sekä sen myötä asiakkaille tulevan valinnanvapauden.

On tärkeää, että teleyritysten sijoittamisedot ovat kohtuullisia ja syrjimättömiä. Muissa tapauksissa käyttäjien todellista valinnanvapautta ei pysytä turvaamaan. Lisäksi Elisa pitää tärkeänä, että säännös muotoillaan teknologianeutraaliksi siten, että se koskee myös mobiiliratkaisuja.

Viestintäpalvelusopimusten sääntely (70 §, 70 a §)

Elisa pitää luonnokseen tehtyjä muutoksia määräaikaisten sopimusten irtisanomisoi-keuden osalta oikeansuuntaisina. Pidämme perusteltuna, että määräaikaisen sopimuksen irtisanominen ilman perustetta on poistettu esityksestä. On riittävää, että asiaa säännellään kytkeykauppaa koskevan pykälän yhteydessä.

Elisa ei pidä hyvänä, ettei hallituksen esitysluonnoksessa ole vielääkään esimerkkejä siitä, milloin kirjallisen viestintäpalvelusopimuksen katsotaan syntyneen. Sopimuksen uusimisen on käsityksemme mukaan oltava mahdollista sähköisiä kanavia käyttäen. Nykymuodossa esitys johtaa helposti uusiin tulkintaongelmiin siitä, missä muodossa kirjallisen sopimuksen katsotaan syntyneen.

Esityksen siirtymäsäännöksen perusteella lain 70 a §:ää sovelletaan myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin sopimuksiin. Esityksessä ei ole edelleenkään huomioitu sitä voimassaolevien sopimusten kanssa syntyvää ongelmaa, jos 70 a §:n 2 momentin mukaista sopimuksen kestoa (tarjottava 24 kk sopimusten rinnalla 12 kk sopimuksia) olisi sovellettava taannehtivasti. On selvää, että kesken sopimuskauden 24 kk sopimus ei voi muuttua 12 kk sopimukseksi. Asia tulee selventää esityksessä.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a lowercase, sans-serif font. The letters are filled with a fine, grid-like pattern, giving it a textured appearance. The 'e' and 'l' are connected at the top.

24.6.2010

Rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö (107 a §)

Elisan saaman tiedon mukaan säännöksen sisältö on täsmentynyt lausunnolle lähetyksestä versioista. Tämän vuoksi Elisa ottaa kantaa sääntelyyn tarpeeseen yleisellä tasolla.

Verkkoelementit ja niihin liittyvät toiminnot sekä niiden merkitys televerkolle

Verkkoelementtien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamisen saatavuuteen ja sijoittamisen ehtoihin liittyy merkittäviä ongelmia. Sinänsä esimerkiksi potentiaalisia tukiasemapaikkoja on niukasti, mikä aiheuttaa sen että ”menetetty” potentiaalinen tukiasemapaikka aiheuttaa ongelmia kattavan viestintäverkon rakentamiselle. Tähän päivään asti tukiasemien laitepaikoista on sovittu kunkin rakennuksen omistajan kanssa erikseen ja sopimuksen ehdot ovat olleet kirjavat. Yhtenä sopimisen ehtoihin liittyvänä ongelmana on noussut esiin rakennusten omistajien halu saada sijoittamisesta kohtuutonta liiketoiminnallista hyötyä, vaikka tukiasema palvelee usein erityisesti kyseisen kiinteistön käyttäjiä parempana laatuna kuten parantuneena kuuluvuutena. Joissain tilanteissa rakennusten omistajat ovat jopa vaatineet tukiasemalaitteiden poistamista, jonka välittömänä seurauksena on verkon peiton katoaminen rakennuksen asukkailta.

Verkkoelementtien ja niihin liittyvien toimintojen sijoittamisongelmat ovat merkittävä hidaste verkon kehitykselle ja sitä kautta koko tietoyhteiskuntakehitykselle. Käsityksemme mukaan ongelma tulee kasvamaan merkittävästi lähitulevaisuudessa. Tietoyhteiskunnan kehityksen kannalta olisi eduksi se, että teleyhtiöillä olisi mahdollista sijoittaa esimerkiksi tukiasemien laitteita tarpeellisiksi katsottuihin paikkoihin.

Asiaa koskevan lainsäädännön nykytila

Nykytilanne on pitkälti sellainen, että teleyhtiölle on määrätty velvoitteita jotka sen tulee täyttää, mutta tämänhetkisestä lainsäädännöstä ei kuitenkaan saada tukea esimerkiksi näiden uusilla teknologioilla toteutettujen palveluiden vaatimien laitteiden rakentamiselle ja toteuttamiselle.

Viestintämarkkinalain telekaapeleiden sijoittamista koskevat säännökset tehty ensisijaisesti kiinteän verkon telekaapeleiden sijoitusta varten. Säännöksissä viitataan alueille sijoittamiseen, joka ei sinänsä yksiselitteisesti kuvaa sitä, että myös esimerkiksi rakennuksien ulkopintoihin sijoittaminen olisi voimassaolevan lain piirissä.

Uusien teknologioiden kehittymisen myötä ollaan tultu siihen tilanteeseen, että asiaa koskeva lainsäädäntö ei ole pysynyt kehityksessä mukana. Lainsäädäntö ei nykymuodossaan turvaa kohtuuehtoista laitteiden sijoitusoikeutta. Elisan käsityksen mukaan kaikenlaista viestintäverkkoa koskevien laitteiden sijoittamista tulisi säädellä samalla tavalla. Tähän teknologianeutraaliin lähestymistapaan langattomien yhteyksien vaatimien laitteiden sijoittamiseen tulisi soveltaa analogisesti vastaavanlaisia säännöksiä kuin mitä kiinteiden johtojen yms. kohdalla sovelletaan. Koko maata koskeva yhtenäinen menettely ja sääntely kiinteiden sekä mobiilien yhteyksien osalta selkeyttäisi merkittävästi vallitsevaa tilannetta.

24.6.2010

Rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö

Elisa pitää positiivisena kehityksenä rinnakkaisen sijoittamisen ja yhteiskäytön periaatteiden ottamista sääntelyn piiriin, joka osaltaan edistää tietoyhteiskunnan kehittymistä. Elisa pitää kuitenkin tärkeänä, että lakiin kirjataan menettelylle selkeät reunaehdot ja edellytykset.

Tarvitaan selkeät täsmennykset tekstiin

Elisa pitää tärkeänä, että lakiin kirjoitetaan selkeät kriteerit niille tilanteille, jolloin rinnakkaissijoittamis- ja yhteiskäyttövelvoite voidaan antaa. Lain tekstiin tulee muotoilla myös selkeä kynnys velvoitteen asettamiselle. Verkkoelementtien päällekkäisen rakentamisen taloudellinen tehostomuuden kynnystä olisi syytä määritellä tarkemmin ja nostaa jonkin verran, koska lähtökohtaisesti kaikki kahden päällekkäisen infrastruktuurin rakentaminen on aina tehotonta.

Oma kohtuullinen tuleva käyttö tulee turvata

Elisa korostaa, että omaisuuden suoja tulee huomioida lain tekstissä riittävällä tasolla. Erityisesti korostamme sitä, että velvoitteen asettamisen yhteydessä tulee huomioida lisäksi myös verkkoyrityksen kohtuullinen oma tuleva käyttö, jottei asetettavalla velvoitteella estetä tai rajoiteta kohtuuttomasti verkkoyrityksen oman tulevan käytön mahdollisuuksia.

Oma tai vuokrattu alue

Elisa pitää tärkeänä, että rinnakkain sijoittamisen ja yhteiskäytön mahdollisuudet eivät ole riippuvaisia esimerkiksi siitä onko alue toisen yrityksen omistama tai vuokraama. Alueen hallinnan laatu ei tulisi johtaa eriarvoiseen kohteluun, vaan rinnakkain sijoittaminen ja yhteiskäyttö tulisi olla mahdollinen samanlaisin edellytyksin toisen yrityksen omistamalla ja vuokraamalla alueella.

On esitetty, että pääsyä teleyrityksen omassa omistuksessa olevaan omaisuuteen säännellään huomattavan markkinavoiman sääntelyllä ja lain myös lain 19 §:n mukaisesti. Elisa katsoo, että verkko-omaisuuteen pääsyä koskevan sääntelyn kriteereiden tulee olla yhteneväiset riippumatta siitä, onko omaisuus omalla alueella vai vuokratulla alueella.

Termien määrittely

Lain tekstistä tulee lisäksi käydä selkeästi ja mahdollisimman yksiselitteisesti ilmi, millaisiin laitteisiin ja tilanteisiin yhteiskäyttömahdollisuus voi kohdistua ("verkkoelementit ja niihin liittyvät toiminnot"). Elisan näkemyksen mukaan aktiivilaitteiden osalta yhteiskäyttö ei ole millään tavalla perusteltua. Tätä näkemystä tukee myös yhteiskäytön taustalla olevat direktiiviartiklat.

24.6.2010

Sijoittamisoikeus

Ehdotamme lisäksi, että viestintämarkkinalakiin lisätään säännökset langattomien yhteyksien edellyttämien johtojen, laitteiden ja rakennelmien sijoittamisoikeudesta. Sijoittamisoikeudet tulee olla pysyviä ja sijoittaminen tulee viimekädessä voida tehdä viranomaisen päätöksen perusteella, mikäli sijoittamisesta ei päästä sopimukseen rakennuksen omistajan tai haltijan kanssa. Sijoittamisoikeuden tulee sitoa myös kiinteistön uutta omistajaa ja haltijaa. Muiltakin osin lainsäädännössä tulee huomioida mobiiliverkon vaatimien johtojen ja laitteiden sijoittaminen.

Sisältöpalvelun kieltäminen (131 a §, 131 b §)

Elisa pitää ehdotusta sinänsä kannatettavana, koska Viestintävirastolle annettava mahdollisuus kieltää teleyritystä välittämästä käyttäjille sisältöpalvelua tietyn edellytyksin lisää toiminnan läpinäkyvyyttä, koska epämääräisten, sääntöjä noudattamatta jättävien toimijoiden voidaan tässä markkinassa odottaa vähentyvän. Viestintäviraston päätös tulee kuitenkin yksilöidä koskemaan tiettyä numeroa.

Vaikka Elisa pitää mahdollisuutta sisältöpalvelun kieltämiseen perusteltuna, Elisa katsoo osan sisältöpalvelun kieltämiseen liittyvistä menettelytavoista olevan ongelmallisia ja kohtuuttomia teleyrityksen näkökulmasta. Keskeiset ongelmat liittyvät tiedoksiantoon, tilitysten pidättämiseen ja palauttamiseen asiakkaalle. Viestintämarkkinalakiin ehdotetut säännökset näyttävät olevan selkeässä ristiriidassa myös maksupalveluja koskevan lainsäädännön kanssa.

Ehdotuksen mukaan Viestintävirasto voi määrätä teleyrityksen huolehtimaan tiedoksiannosta, jos sisältöpalvelun tarjoaja on tuntematon. Elisa pitää täysin kestävämmänä sitä, että teleyrityksen vastuulle siirretään viranomaistehtäviä. Sisältöpalveluiden tarjonnassa toimii erilaisia välittäjiä, eli sisältöpalvelun varsinainen tarjoaja saattaa olla tuntematon myös teleyritykselle. Elisa huomauttaa, että Viestintävirastolla on viestintämarkkinalain perusteella oikeus pyytää teleyritykseltä Viestintäviraston tehtävien hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Näin ollen Viestintävirasto voi pyytää teleyritystä toimittamaan tiedon sisältöpalvelun tarjoajasta, mikäli teleyrityksellä on tästä tieto. Elisa ei hyväksy sitä, että Viestintäviraston tehtäviä siirretään teleyrityksen vastuulle.

Ehdotetut säännökset velvoittavat teleyritystä palauttamaan pidätetyt rahat käyttäjille. Elisa huomauttaa, että teleyrityksellä ei välttämättä ole edes tietoa palvelun käyttäjistä tai näiden yhteystiedoista. Kyseessä voi olla myös toisen teleyrityksen asiakas.

Elisa ehdottaa, että säännöstä täsmennetään siten, että teleyrityksen velvollisuus on estää pääsy Viestintäviraston kieltöpäätöksessä määrittelemään numeroon. Elisa ei pidä tarpeellisena säätää monimutkaisia ja tulkinnanvaraisia tilityksen pidättämis- ja palauttamisvelvoitteita.

The logo for Elisa, featuring the word "elisa" in a lowercase, sans-serif font. The letter 'i' has a small dot above it. The logo is rendered in a light gray, textured style.

24.6.2010

Laki sähköisen viestinnän tietosuojalain muuttamisesta

Elisa pitää hyvänä asiana, että ehdotuksesta on poistettu teleyrityksiä koskeva velvollisuus tallentaa henkilötietojen käsittelystä yksityiskohtaiset tiedot.

Evästeiden osalta esitykseen ei ole tehty muutoksia. Elisa toivoo edelleen, perusteissa käsiteltäisiin tarkemmin sitä, mitkä evästeet ovat välttämättömiä palvelun toimivuuden kannalta.

Kunnioitavasti

ELISA OYJ
Lakiasiat

Anne Vainio

